Avocații de concurența de la Bondoc & Asociații au în lucru proiecte care ating toate segmentele acestei arii de practica. Lucian Bondoc, Managing Partner: Suntem implicați în dosare pe toata linia, putem gestiona profesionist orice caz, de la început pâna la sfârșit, prin echipe mixte care includ și litigatori

Mandatele care vizeaza practica de Concurența sunt tot mai complexe, munca avocaților axați pe acest segment cunoscând, în ultimii ani, o creștere semnificativa. Experiența echipei Bondoc & Asociații acopera întreaga gama, de la investigații și reprezentare în fața Consiliului Concurenței, notificari ale concentrarilor economice, asistența în cadrul tranzacțiilor și exercițiilor de due diligence, programe de training și conformare pâna la asistența în aspecte de zi cu zi ale activitații clienților.

„Activitatea Consiliului Concurenței este una dinamica, atât din perspectiva anchetelor sectoriale cât și a investigațiilor deschise. Autoritatea de concurența ramâne în continuare una dintre instituțiile cu un nivel ridicat de pregatire profesionala", a declarat **Lucian Bondoc**, *Managing Partner Bondoc & Asociații*, pentru **BizLawyer**.

Avocatul este de parere ca este nevoie de un plus de efort pe zona de prevenție și dialog ex-ante, fiind situații în care unele concluzii, mai ales în zone puternic reglementate, sunt susceptibile de discuții.

„Autoritațile publice, în general (nu doar în România), au o reticența în a modifica sau nuanța concluzii odata formulate în scris, chiar cu caracter preliminar. Creșterea predictibilitații modului de definire a piețelor relevante, mai ales în cazurile de acuzații de abuz de poziție dominanta, ar fi, de asemenea, de avut în vedere. De asemenea, ne dorim sa vedem mai multe intervenții ale autoritații de sancționare, unde e cazul, a unui comportament anticoncurențial al autoritaților publice din Romania, care, printr-o reglementare care nu este conforma cu regulile concurențiale, pot distorsiona un mediu concurențial normal", a punctat **Raluca Voinescu**, *partener Bondoc & Asociații*.

Referitor la investigaţii, specialiştii susţin ca se observa o tendinţa a Consiliului Concurenţei de a se concentra şi pe practicile de abuz de dominanța, având în acest moment mai multe investigaţii în derulare.

În ceea ce priveşte cartelurile, va fi, de asemenea, interesant de urmarit şi evoluţia investigaţiei deschise cu privire la posibile înţelegeri anticoncurenţiale între Holcim, CRH si Heidelbergcement România, având ca obiect o posibila împarţire a pieţei producţiei si comercializarii cimentului din România, din perspectiva cotelor de piata si/sau produselor oferite pe piata.

„Credem ca autoritatea va continua sa se concentreze pe pieţele cu numar mare de consumatori" a precizat **Lucian Bondoc**. Sunt relevante în acest sens ancheta sectoriala lansata pe piaţa OTC-urilor şi suplimentelor alimentare precum şi preocuparea autorităţii pentru dezvoltarea şi perfecţionarea Monitorului Preţurilor Produselor Alimentare, unde sunt listate în prezent preţurile de retail a mai mult de 1.700 de produse alimentare. Se observa, şi cazuri de amenzi mai mari decât în trecut pentru încalcari cu nivel de gravitate redus. De exemplu, *Corsar Online a primit recent cea mai mare amenda aplicata vreodata* pentru implementarea unei tranzacţii fara sa fi obţinut decizia de aprobare din partea Consiliului (aşa-numita practica de *gun-jumping*) şi anume 2% din cifra de afaceri, ajungând la 1,6 milioane euro, a detaliat **Raluca Voinescu**.

„Credem ca suntem printre puţinele firme care pot gestiona profesionist orice caz din domeniul concurenţei, de la început pâna la sfârşit, prin echipe mixte care includ şi litigatori. Suntem, credem, şi una dintre foarte puţinele firme care pot gestiona profesionist cazuri complexe de ajutor de stat, aici fiind şi implicaţi în prezent în faţa CJCE în contestarea unei decizii a Comisiei Europene."

Lucian Bondoc, Managing Partner Bondoc & Asociaţii

Se impune dialogul

Exista anumite industrii care au o reglementare complexa şi în care se simte nevoie de mai mult dialog şi interacţiune cu piaţa (inclusiv prin intermediul ghidurilor de conformare), care sa permita companiilor sa obţina îndrumari din partea Consiliului cu privire la modul în care autoritatea reda aplicarea regulilor de concurenţa, în situaţii de multe ori deosebit de complexe. În aceasta categorie intra sectoare precum farma, energie, comunicaţii. „De asemenea, consideram mai mult decât binevenita publicarea de catre Consiliul Concurenţei în transparenţa a Ghidului privind conformarea cu regulile de concurenţa de catre asociaţiile de companii", subliniaza **Lucian Bondoc**.

Avocatul precizeaza ca firmele, mai ales cele cu o cota de piaţa mai mare, au devenit din ce în ce mai atente la dreptul concurenţei şi investesc resurse umane şi financiare importante în asigurarea unor programe de conformare. „Ni se solicita din ce în mai frecvent susţinerea de prezentari şi training-uri menite sa explice regulile de concurenţa (unele contra-intuitive din perspectiva de business) şi modul în care acestea pot fi reconciliate cu nevoile de business ale companiei respective. De altfel, nivelul sancţionator cu foarte mare potenţial (pâna la 10%

din cifra de afaceri) a ridicat nivelul de conştientizare inclusiv la nivelul firmelor mici şi mijlocii cu privire la importanţa domeniului concurenţei", puncteaza *coordonatorul Bondoc & Asociaţii*.

O firma care ajunge în vizorul Consiliului Concurenţei este expusa unor mari riscuri. Astfel, în afara aspectelor pecuniare, precum amenda care poate ajunge pâna la 10% din cifra de afaceri din anul anterior sancţionarii sau costurile cu avocaţii, investigaţia poate însemna şi risc reputaţional, incertitudine în faţa investitorilor, finanţatorilor, etc, timp semnificativ (inclusiv la nivel de management) folosit pentru gestionarea unei astfel de proceduri.

„Ceea ce noi explicam clienţilor este ca asistenţa noastra este extrem de utila înainte de momentul declanşarii unei investigaţii, în vederea prevenirii acesteia cu totul, inclusiv prin organizarea de training-uri regulate pe aspecte de antitrust şi conformare, adaptate industriei în care activeaza compania respectiva. În acest sens, consideram foarte utile şi training- urile destinate explicarii regulilor unei inspecţii inopinate şi pregatirii angajaţilor şi reprezentanţilor clientului pentru primirea unei asemenea inspecţii, astfel încât sa ştie exact care sunt drepturile şi obligaţiile companiei în asemenea cazuri şi cum le pot exercita. În momentul primirii unei inspecţii inopinate, primul pas este desigur sa anunţe şi sa solicite prezenţa avocaţilor, astfel încât sa ne putem asigura (inclusiv prin „*shadowing*"-ul fiecarui inspector) ca este respectat dreptul la aparare, iar inspectorii nu îşi depaşesc mandatul de inspecţiei şi nu preiau şi documente/informaţii care exced scopului investigaţiei (aşa cum se mai întâmpla din pacate, în practica, inclusiv la nivelul Comisiei Europene). Trebuie totuşi subliniat ca acest rol al avocaţilor, de a „cenzura" documentele sau informaţiile preluate în cazul inspecţiei inopinate, trebuie exercitat cu prudenţa (inspectorii având prerogative destul de largi), astfel încât sa nu se reţina în sarcina companiei investigate o lipsa de colaborare cu Consiliul Concurenţei (ceea ar putea sa rezulte mai departe în reţinerea de circumstanţe agravante), existând mijloace legale prin care preluarea considerata nejustificata a unor documente sa poata fi contestata ulterior", explica **Raluca Voinescu**.

Avocaţii considera ca, în mod normal, investigaţiile sectoriale nu ar trebui sa fie o expediţie deghizata a inspectorilor de concurenţa, menita sa descoperire încalcari ale legii concurenţei. „Deşi au fost câteva cazuri în care Consiliul a deschis o investigaţie ca urmare unei anchete sectoriale, nu am considera ca în momentul de faţa este un mod de a opera la nivelul autoritaţii, în condiţiile în care legea defineşte destul de clar scopul anchetei sectoriale ca fiind o buna cunoaştere a pieţei în vederea identificarii oricaror disfuncţionalitaţi. Clienţii sunt desigur informaţi cu privire la toate aspectele şi riscurile unei investigaţii sectoriale. Echipa noastra de avocaţi a asistat, de exemplu, în investigaţii sectoriale din numeroase industrii, inclusiv în toate procedurile de acest tip desfaşurate deja de Consiliul Concurenţei sau în curs pe piaţa farmaceutica din Romania", a precizat **Lucian Bondoc**.

Lucian Bondoc menţioneaza ca "sistemul recunoşterilor" influenţeaza puţin munca avocaţilor **Bondoc & Asociaţii**, întrucât experţii s-au lovit de puţine cazuri în care recunoaşterea unei aşa-zise încalcari concurenţiale sa fie o opţiune optima pentru clienţii pe care i-au reprezentat. „În general, deşi o recunoaştere a faptei poate duce la reducerea sancţiunii cu 30%, regimul juridic pe ansamblu ramâne relativ puţin atractiv. De exemplu, o recunoaştere nu poate împiedica acţiunile în despagubiri ale reclamanţilor sau terţilor care considera ca au suferit un prejudiciu ca urmare a aşa-zisei încalcari", subliniaza *coordonatorul Bondoc & Asociaţii*.

Importanţa conformarii

Avocații **Bondoc & Asociații** au în lucru dosare care ating toate segmentele acestei arii de practica, de la partea tranzacțională în care este elaborata strategia în așa fel încât sa nu fie încalcata legislația de concurența, pâna la speţe care vizeaza reprezentarea în instanța a clienților care lupta cu autoritatea de concurența. „Suntem implicați în dosare pe toata linia, ca sa spunem așa, dar procentual, primele sunt, desigur, mai numeroase, pur și simplu pentru ca majoritatea clienților noștri înțeleg importanța conformarii și pregatirilor din timp. Mitul avocatului care rezolva totul în instanța indiferent de ce s-a facut anterior este în acest domeniu 100% doar un mit", subliniaza **Lucian Bondoc**.

Atunci când se ajunge în instanța, cel mai important pentru un client este sa ofere suficiente argumente autorității sa nu emita o decizie de sancționare sau sa o faca într-un mod mult mai restrâns decât analizat inițial. „Avem numeroase astfel de succese. Sunt puține cazuri în România de anulare cu totul de decizii ale autorității de concurența, dar echipa noastra a obținut în instanța reduceri semnificative ale amenzii pentru o serie de clienți", amintește avocatul.

Reglementari sensibile

În domeniul concurenței se remarca o serie de reglementari sensibile de care companiile, în funcție de domeniul în care activeaza, ar trebui sa țina cont. „ De exemplu, o companie de construcții care participa în mod frecvent la licitații publice va fi mult mai expusa reglementarilor care privesc cartelurilor și practicile de bid-rigging (Consiliul Concurenței aplicând cea mai mare amenda, ca procent, din istoria sa, de peste 9%, într-un caz de *bid-rigging*). Pe de alta parte, un producator de medicamente inovative va fi mai puțin expus zonei de carteluri (și ca urmare a faptului ca industria farmaceutica este una foarte reglementata) și mai mult expus unor înțelegeri verticale cu distribuitorii, care ar putea ridica probleme de concurența", exemplifica **Lucian Bondoc**.

Proiecte importante

Echipa **Bondoc și Asociații** în domeniul concurenței este formata din cinci avocați și doi parteneri: **Lucian Bondoc** și **Raluca Voinescu**.

Printre proiectele complexe ale firmei **Bondoc & Asociații** din ultima perioada se remarca asistarea unui mare retailer online în participarea la un joint- venture având ca obiect crearea unui marketplace cross-border european, asistarea unei companii active în sectorul comunicațiilor într-o investigație având ca obiect un posibil abuz de poziție dominanta și asistarea Oltchim în legatura cu o decizie a Comisiei Europene în domeniul ajutorului de stat.